

Z A K O N

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ROKOVIMA IZMIRENJA NOVČANIH OBAVEZA U KOMERCIJALNIM TRANSAKCIJAMA

Član 1.

U Zakonu o rokovima izmirenja novčanih obaveza u komercijalnim transakcijama („Službeni glasnik RS”, br. 119/12, 68/15 i 113/17), u članu 1. posle stava 2. dodaje se novi stav 3, koji glasi:

„Ovim zakonom uređuje se i registrovanje i dostavljanje elektronskih faktura i drugih zahteva za isplatu u elektronskom obliku, u sistemu elektronskih faktura, kao i evidentiranje tih faktura i drugih zahteva za isplatu u elektronskom obliku u centralnom registru faktura, izdatih od strane poverilaca u komercijalnim transakcijama između javnog sektora i privrednih subjekata, odnosno između subjekata javnog sektora, u kojima su subjekti javnog sektora dužnici.”.

Dosadašnji stav 3. postaje stav 4.

Član 2.

U članu 2. tačka 4) menja se i glasi:

„4) novčana obaveza je iznos ugovorene naknade za isporuku dobara, odnosno pružanje usluga naveden u ugovoru, fakturi ili drugom odgovarajućem zahtevu za isplatu, odnosno u elektronskoj fakturi ili drugom odgovarajućem zahtevu za isplatu u elektronskom obliku, uključujući direktne troškove nabavke;”.

Posle tačke 6) dodaje se tačka 6a), koja glasi:

„6a) elektronska faktura, u smislu ovog zakona, je faktura, privremena i okončana situacija, ili drugi odgovarajući zahtev za isplatu, sastavljena kao elektronski zapis, koja treba da sadrži potpis ili drugu identifikacionu oznaku odgovornog lica, odnosno lica ovlašćenog za izdavanje te fakture, odnosno elektronski potpis u skladu sa zakonom;”.

U tački 9) tačka na kraju zamenjuje se tačkom i zapetom.

Dodaju se tač. 10) i 11), koje glase:

„10) sistem elektronskih faktura je sistem (baza podataka) koji uspostavlja i vodi Ministarstvo finansija, u kojem se registruju elektronske fakture i preko kojeg se od strane poverilaca u komercijalnim transakcijama između javnog sektora i privrednih subjekata, odnosno između subjekata javnog sektora, u kojima su subjekti javnog sektora dužnici, dostavljaju dužnicima elektronske fakture;

11) u centralnom registru faktura koji uspostavlja i vodi Ministarstvo finansija – Uprava za trezor, evidentiraju se elektronske fakture izdate od strane poverilaca u komercijalnim transakcijama između javnog sektora i privrednih subjekata, odnosno između subjekata javnog sektora, u kojima su subjekti javnog sektora dužnici, po uspostavljanju tehničko-tehnoloških uslova, a obavezno od 1. jula 2021. godine, na osnovu podataka dobijenih iz sistema elektronskih faktura.”.

Član 3.

U članu 3. stav 3. u uvodnoj rečenici reči: „st. 1, 2. i 4.” zamenjuju se rečima: „st. 1, 2. i 5.”.

Tačka na kraju zamenjuje se tačkom i zapetom i dodaje se tačka 4), koja glasi:

„4) od dana registrovanja elektronske fakture u sistemu elektronskih faktura, kada se smatra da je dužnik primio elektronsku fakturu, od strane poverioca koji je ispunio svoju ugovorenu obavezu.”.

Posle stava 3. dodaje se novi stav 4, koji glasi:

„Ako je dostava elektronske fakture izvršena na dan u kome subjekt javnog sektora ne radi, elektronska faktura se smatra dostavljenom prvog narednog radnog dana.”.

Dosadašnji st. 4–6. postaju st. 5–7.

U dosadašnjem stavu 7, koji postaje stav 8, reči: „st. 1, 2. i 4.” zamenjuju se rečima: „st. 1, 2. i 5.”.

Član 4.

Posle člana 4b dodaju se čl. 4v i 4g, koji glase:

„Član 4v

Poverioci su dužni da elektronske fakture, u komercijalnim transakcijama u kojima su subjekti javnog sektora dužnici, registruju u sistemu elektronskih faktura.

Danom registrovanja elektronskih faktura smatra se da su te fakture dostavljene dužniku.

Na osnovu podataka iz sistema elektronskih faktura, centralni registar faktura evidentira elektronske fakture izdate od strane poverilaca u komercijalnim transakcijama između javnog sektora i privrednih subjekata, odnosno između subjekata javnog sektora, u kojima su subjekti javnog sektora dužnici, i dodeljuje toj fakturi jedinstveni identifikacioni broj.

Ministar nadležan za poslove finansija bliže uređuje način i postupak registrovanja i evidentiranja, kao i dostavljanje, prosleđivanje i format elektronskih faktura.

Član 4g

Dužnici vrše proveru dostavljenih elektronskih faktura pristupom sistemu elektronskih faktura, i u roku od osam dana potvrđuju prihvatanje, odnosno odbijaju elektronsku fakturu.

Ukoliko dužnik ne prihvati niti odbije elektronsku fakturu, ta elektronska faktura se po isteku roka iz stava 1. ovog člana smatra prihvaćenom.

Dužnici izmiruju novčane obaveze po elektronskim fakturama iz člana 4v ovog zakona samo ako su one registrovane i dostavljene preko sistema elektronskih faktura.

Ministar nadležan za poslove finansija bliže uređuje način, postupak i druga pitanja u vezi sa prihvatanjem i odbijanjem elektronskih faktura iz ovog člana.”.

Član 5.

U članu 8. stav 3. posle reči: „podacima” dodaju se reči: „iz sistema elektronskih faktura i”.

Član 6.

U članu 12. posle stava 7. dodaju se novi stav 8. i stav 9, koji glase:

„Novčanom kaznom od 100.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice, odnosno privredni subjekt ili subjekt javnog sektora, osim Republike Srbije, teritorijalnih autonomija i jedinica lokalne samouprave i njihovih organa, ako ne registruje izdate elektronske fakture, u komercijalnim transakcijama u kojima su subjekti javnog sektora dužnici, u sistemu elektronskih faktura (član 4v ovog zakona).

Novčanom kaznom od 5.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj odgovorno lice u javnom sektoru, ukoliko subjekt javnog sektora kojim rukovodi izmiri novčanu obavezu po elektronskoj fakturi, u komercijalnim transakcijama u kojima su subjekti javnog sektora dužnici, koja nije registrovana i dostavljena preko sistema elektronskih faktura (član 4g ovog zakona).”.

U dosadašnjem stavu 8, koji postaje stav 10, reči: „st. 4. i 7.”, zamenjuju se rečima: „st. 4, 7. i 9.”.

Član 7.

Propise iz člana 4. ovog zakona (novododati čl. 4v stav 4. i 4g stav 4) ministar nadležan za poslove finansija doneće u roku od 180 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 8.

Odredbe ovog zakona koje se odnose na registrovanje i dostavljanje elektronskih faktura primenjivaće se na elektronske fakture izdate od strane poverilaca u komercijalnim transakcijama između javnog sektora i privrednih subjekata, odnosno između subjekata javnog sektora, u kojima su dužnici subjekti javnog sektora, koji plaćanja vrše preko računa koji se vode kod Uprave za trezor, po uspostavljanju tehničko-tehnoloških uslova, a obavezno od 1. jula 2021. godine.

Odredbe člana 2. tačka 9), člana 4a st. 1–4, člana 4b i člana 12. st. 6. i 7. Zakona o rokovima izmirenja novčanih obaveza u komercijalnim transakcijama („Službeni glasnik RS”, br. 119/12, 68/15 i 113/17), prestaju da važe 30. juna 2021. godine.

Na elektronske fakture, izdate od strane poverilaca u komercijalnim transakcijama između javnog sektora i privrednih subjekata, odnosno između subjekata javnog sektora, u kojima su dužnici ostali subjekti javnog sektora, koji plaćanja vrše preko računa koji se vode kod banaka, odredbe ovog zakona koje se odnose na registrovanje elektronskih faktura i drugih zahteva za isplatu u elektronskom obliku, primenjivaće se po uspostavljanju tehničko-tehnoloških uslova.

Član 9.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbama člana 97. stav 1. tač. 6. i 15. Ustava Republike Srbije, kojim je, između ostalog, propisano da Republika Srbija uređuje i obezbeđuje jedinstveno tržište, pravni položaj privrednih subjekata, sistem obavljanja pojedinih privrednih i drugih delatnosti, monetarni, bankarski i devizni sistem i finansiranje ostvarivanja prava i dužnosti Republike Srbije utvrđenih Ustavom i zakonom.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Problemi koje zakon treba da reši, odnosno ciljevi koji se zakonom postižu

Važeći Zakon o rokovima izmirenja novčanih obaveza u komercijalnim transakcijama („Službeni glasnik RS”, br. 119/12, 68/15 i 113/17 – u daljem tekstu: Zakon), propisuje obavezu za poverioce da registruju izdate fakture u centralnom registru faktura i plaćanje istih dužnik vrši samo u slučaju ako je ta faktura ispravno registrovana, odnosno ako odgovara ispostavljenoj fakturi, ili drugom zahtevu za isplatu.

Predloženim izmenama i dopunama Zakona uvodi se mogućnost (po uspostavljanju tehničko-tehnoloških uslova), a počev od 1. jula 2021. godine i obaveza poverioca da fakture i druge zahteve za isplatu, poverilac dostavlja dužniku u elektronskom obliku kroz sistem elektronske fakture koji će uspostaviti i voditi Ministarstvo finansija.

Drugim rečima, nakon uspostavljanja tehničko-tehnoloških uslova za dostavljanje elektronskih faktura i drugih zahteva za isplatu putem sistema elektronskih faktura poverioci mogu ili registrovati fakturu u centralni registar faktura ili registrovati elektronsku fakturu u sistemu elektronskih faktura.

Danom registrovanja elektronske fakture i drugog zahteva za isplatu u elektronskom obliku u navedenom registru smatraće se da je ista dostavljena dužniku. Predložene izmene i dopune odnose se na dostavljanje i registrovanje elektronskih faktura i drugih zahteva za isplatu u elektronskom obliku, izdatih od strane poverilaca u komercijalnim transakcijama između javnog sektora i privrednih subjekata, odnosno između subjekata javnog sektora, u kojima su subjekti javnog sektora dužnici.

Propisivanje obaveze izdavanja elektronske fakture i drugog zahteva za isplatu u elektronskom obliku, predstavlja dalji korak koji Vlada preduzima u cilju realizacije procesa digitalizacije u Republici Srbiji i praćenju evropskih i svetskih trendova u poslovanju, koji su započeti donošenjem propisa kojima se reguliše elektronsko poslovanje.

Sprovođenjem napred navedenih mera elektronskog poslovanja, smanjuje se administrativni teret poslovanja, doprinosi se transparentnosti rada kako države, tako i privrede, i smanjuju mogućnosti za arbitrnost, korupciju i neregistrovane transakcije, što je takođe od značaja za suzbijanje sive ekonomije u skladu sa Nacionalnim programom za suzbijanje sive ekonomije odnosno Akcionim planom za sprovođenje Nacionalnog programa za suzbijanje sive ekonomije za period 2019–2020. godine.

Koristi od uvođenja elektronske fakture podrazumevaju i: poboljšanu kontrolu knjiženja u računovodstvenim sistemima, jer se mogućnost ljudske greške znatno smanjuje, skraćuje vreme potrebno za obradu faktura, pojednostavljenje arhiviranja, kao i postojanje automatskog izveštaja o dostavi elektronske fakture. Ovo

poslednje je naročito značajno jer sprečava mogućnost neplaćanja fakture izgovorom da ista nije primljena.

Takođe, imajući u vidu da se poslovne transakcije evidentiraju bez odlaganja, organi upravljanja dobijaju bolju osnovu za donošenje odluka.

Sa druge strane, postoji veliki potencijal za uštedu troškova. obzirom da se omogućava pravnim licima da smanje radno vreme zaposlenih posvećeno računovodstvenim pitanjima – umesto da ručno knjiži svaki dokument, računovođa je u ovom slučaju fokusiran na kontrolu tehnologije da bi se obezbedila tačnost automatskog knjiženja dokumenata.

Iskustvo pokazuje da implementacijom ovih novih rešenja pravna lica mogu da uštede značajno vreme koje zaposleni troše na izdavanje odlaznih faktura. Uštede se uglavnom odnose na štampanje, kovertiranje i slanje faktura.

Razmatranje mogućnosti da se problemi reše i bez donošenja zakona

Propisivanje mogućnosti, odnosno obaveze poveriocima za registrovanje elektronske fakture i drugog zahteva za isplatu u elektronskom obliku, u navedenim komercijalnim transakcijama, kada se smatra da su iste dostavljene dužnicima, zatim uspostavljanje i vođenje sistema elektronskih faktura u Ministarstvu finansija, kao i propisivanje kaznenih odredaba u slučaju nepoštovanja tih zakonskih odredbi, jedino je moguće učiniti u formi izmena i dopuna Zakona, zbog čega je donošenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o rokovima izmirenja novčanih obaveza u komercijalnim transakcijama, najbolji način za postizanje navedenih rešenja i pomenutih ciljeva.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Članom 1. Predloga zakona, kao predmet uređenja Zakona uvodi se i registrovanje i dostavljanje elektronskih faktura i drugih zahteva za isplatu u elektronskom obliku, u sistemu elektronskih faktura, kao i evidentiranje tih faktura i drugih zahteva za isplatu u elektronskom obliku u centralnom registru faktura, izdatih od strane poverilaca u komercijalnim transakcijama između javnog sektora i privrednih subjekata, odnosno između subjekata javnog sektora, u kojima su subjekti javnog sektora dužnici.

Članom 2. Predloga zakona u članu 2. menja se tačka 4) Zakona tako da se na drugačiji način definiše novčana obaveza kao iznos ugovorene naknade za isporuku dobara, odnosno pružanje usluga naveden u ugovoru, fakturi ili drugom odgovarajućem zahtevu za isplatu, odnosno u elektronskoj fakturi ili drugom odgovarajućem zahtevu za isplatu u elektronskom obliku, uključujući direktne troškove nabavke.

Dodaje se tačka 6a) kojom se, u smislu Zakona definiše elektronska faktura kao faktura, privremena i okončana situacija, ili drugi odgovarajući zahtev za isplatu, sastavljena kao elektronski zapis, koja treba da sadrži potpis ili drugu identifikacionu oznaku odgovornog lica, odnosno lica ovlašćenog za izdavanje te fakture, odnosno elektronski potpis u skladu sa zakonom.

Dodaju se tač. 10) i 11) kojima se definiše sistem elektronskih faktura kao sistem (baza podataka) koji uspostavlja i vodi Ministarstvo finansija, u kojem se registruju elektronske fakture i preko kojeg se od strane poverilaca u komercijalnim transakcijama između javnog sektora i privrednih subjekata, odnosno između subjekata javnog sektora, u kojima su subjekti javnog sektora dužnici, dostavljaju dužnicima elektronske fakture, kao i to da će se u centralnom registru faktura koji uspostavlja i vodi Ministarstvo finansija – Uprava za trezor, evidentirati elektronske fakture izdate od strane poverilaca u komercijalnim transakcijama između javnog

sektora i privrednih subjekata, odnosno između subjekata javnog sektora, u kojima su subjekti javnog sektora dužnici, po uspostavljanju tehničko-tehnoloških uslova, a obavezno od 1. jula 2021. godine, na osnovu podataka dobijenih iz sistema elektronskih faktura.

U članu 3. Predloga zakona, u članu 3. stav 3. Zakona, kojim se definiše početak roka za izmirenje novčanih obaveza, dodaje se tačka 4) kojom se određuje vreme od kada počinje da teče rok za izmirenje novčanih obaveza u komercijalnim transakcijama između javnog sektora i privrednih subjekata, odnosno između subjekata javnog sektora, u kojima su subjekti javnog sektora dužnici, odnosno od dana registrovanja elektronske fakture u sistemu elektronskih faktura, kada se smatra da je dužnik primio elektronsku fakturu, od strane poverioca koji je ispunio svoju ugovorenu obavezu.

U istom članu dodat je novi stav 4. u kojem se kaže da ako je dostava elektronske fakture izvršena na dan u kome subjekat javnog sektora ne radi, elektronska faktura se smatra dostavljenom prvog narednog radnog dana.

U članu 4. Predloga zakona dodaju se novi čl. 4v i 4g kojima se u novom članu 4v propisuje obaveza za poverioce da izdate fakture i druge zahteve za isplatu, u komercijalnim transakcijama u kojima su subjekti javnog sektora dužnici, dostavljaju i registruju u sistemu elektronskih faktura (stav 1), i da se danom registrovanja elektronskih faktura smatra da su iste dostavljene dužniku (stav 2). Takođe se uređuje način evidentiranja navedene elektronske fakture i drugog zahteva za isplatu u elektronskom obliku (stav 3) i propisuje se ovlašćenje ministru finansija da bliže uredi način i postupak registrovanja i evidentiranja, kao i dostavljanje, prosleđivanje i format elektronskih faktura (tačka 4).

U novom članu 4g Predloga zakona propisuje se da dužnici vrše proveru dostavljenih elektronskih faktura pristupom sistemu elektronskih faktura, da u roku od osam dana potvrđuju prihvatanje odnosno odbijaju elektronsku fakturu, da ukoliko dužnik ne prihvati niti odbije elektronsku fakturu, ta elektronska faktura se po isteku navedenog roka smatra prihvaćenom, da dužnici izmiruju novčane obaveze po elektronskim fakturama, samo ako su one registrovane i dostavljene preko sistema elektronskih faktura, kao i da ministar nadležan za poslove finansija bliže uređuje način, postupak i druga pitanja u vezi sa prihvatanjem i odbijanjem elektronskih faktura iz ovog člana.

U članu 5. Predloga zakona predviđa se da budžetska inspekcija ima pristup svim podacima i iz sistema elektronskih faktura potrebnim za sprovođenje nadzora iz člana 8. stav 1. Zakona.

Članom 6. Predloga zakona, kojim su u članu 12. Zakona posle stava 7. dodati st. 8. i 9, propisuju se kaznene odredbe u slučaju da pravno lice, odnosno privredni subjekt ili subjekt javnog sektora, osim Republike Srbije, teritorijalnih autonomija i jedinica lokalne samouprave i njihovih organa, ne registruje izdate elektronske fakture, u komercijalnim transakcijama u kojima su subjekti javnog sektora dužnici, u sistemu elektronskih faktura, kao i kaznene odredbe za odgovorno lice u javnom sektoru, ukoliko subjekt javnog sektora kojim rukovodi izmiri novčanu obavezu po elektronskoj fakturi i u komercijalnim transakcijama u kojima su subjekti javnog sektora dužnici, koja nije registrovana i dostavljena preko sistema elektronskih faktura.

Članom 7. Predloga zakona propisuje se rok u okviru kojeg je potrebno da ministar nadležan za poslove finansija donese propise za izvršavanje ovog zakona.

Članom 8. Predloga zakona propisuje se da će se odredbe koje se odnose na registrovanje elektronskih faktura i drugih zahteva za isplatu u elektronskom obliku primenjivati na elektronske fakture i druge zahteve za isplatu u elektronskom obliku, izdate od strane poverilaca u komercijalnim transakcijama između javnog sektora i privrednih subjekata, odnosno između subjekata javnog sektora, u kojima su dužnici subjekti javnog sektora, koji plaćanja vrše preko računa koji se vode u Upravi za trezor, po uspostavljanju tehničko-tehnoloških uslova, a obavezno od 1. jula 2021.

godine, kao i da će, s tim u vezi, odredbe člana 2. tačka 9), člana 4a st. 1–4, člana 4b i člana 12. st. 6. i 7. Zakona o rokovima izmirenja novčanih obaveza u komercijalnim transakcijama („Službeni glasnik RS”, br. 119/12, 68/15 i 113/17), prestati da važe 30. juna 2021. godine.

Takođe se propisuje da će se na elektronske fakture i druge zahteve za isplatu u elektronskom obliku, izdate od strane poverilaca u komercijalnim transakcijama između javnog sektora i privrednih subjekata, odnosno između subjekata javnog sektora, u kojima su dužnici ostali subjekti javnog sektora, koji plaćanja vrše preko računa koji se vode kod banaka, odredbe ovog zakona koje se odnose na registrovanje elektronskih faktura i drugih zahteva za isplatu u elektronskom obliku, primenjivati po uspostavljanju tehničko-tehnoloških uslova.

Članom 9. Predloga zakona uređeno je stupanje na snagu ovog zakona.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Sredstva potrebna za sprovođenje ovog zakona u ukupnom iznosu od 595.000.000 dinara, obezbeđena su Zakonom o budžetu Republike Srbije za 2019. godinu („Službeni glasnik RS”, br. 95/18 i 72/19), u okviru Razdela 16 – Ministarstvo finansija, Glava 16.3 – Uprava za trezor, Program 2301 - Uređenje, upravljanje i nadzor finansijskog i fiskalnog sistema, Funkcija 110 – Izvršni i zakonodavni organi, finansijski i fiskalni poslovi i spoljni poslovi, Projekat 5012 – E - fakture, izvor finansiranja 01 – Opšti prihodi i primanja budžeta, ekonomska klasifikacija 423 – Usluge po ugovoru, u iznosu od 165.000.000 dinara, ekonomska klasifikacija 512 – Mašine i oprema, u iznosu od 80.019.000 dinara i ekonomska klasifikacija 515 – Nematerijalna imovina, u iznosu od 349.981.000 dinara.

Planiraće se sredstva za sprovođenje ovog zakona za 2020. godinu, u okviru Razdela 16 – Ministarstvo finansija, Glava 16.3 – Uprava za trezor, Program 2301 - Uređenje, upravljanje i nadzor finansijskog i fiskalnog sistema, Funkcija 110 – Izvršni i zakonodavni organi, finansijski i fiskalni poslovi i spoljni poslovi, Projekat 5012 – E - fakture, izvor finansiranja 01 – Opšti prihodi i primanja budžeta, ekonomska klasifikacija 515 – Nematerijalna imovina, u iznosu od 14.280.000 dinara.

Planiraće se sredstva za sprovođenje ovog zakona za 2021. godinu, u okviru Razdela 16 – Ministarstvo finansija, Glava 16.3 – Uprava za trezor, Program 2301 - Uređenje, upravljanje i nadzor finansijskog i fiskalnog sistema, Funkcija 110 – Izvršni i zakonodavni organi, finansijski i fiskalni poslovi i spoljni poslovi, Projekat 5012 – E - fakture, izvor finansiranja 01 – Opšti prihodi i primanja budžeta, ekonomska klasifikacija 423 – Usluge po ugovoru, u iznosu od 132.010.000 dinara i ekonomska klasifikacija 512 – Mašine i oprema, u iznosu od 99.960.000 dinara.

V. PREGLED ODREDBA ZAKONA KOJE SE MENJAJU, ODNOSNO DOPUNJUJU

Član 1.

Ovim zakonom uređuju se rokovi izmirenja novčanih obaveza u komercijalnim transakcijama između javnog sektora i privrednih subjekata, između privrednih subjekata, odnosno između subjekata javnog sektora, a u cilju sprečavanja neizmirenja novčanih obaveza u roku.

Ovim zakonom uređuje se i registrovanje faktura i drugih zahteva za isplatu, izdatih od strane poverilaca u komercijalnim transakcijama između javnog sektora i privrednih subjekata, odnosno između subjekata javnog sektora, u kojima su subjekti javnog sektora dužnici.

OVIM ZAKONOM UREĐUJE SE I REGISTROVANJE I DOSTAVLJANJE ELEKTRONSKIH FAKTURA I DRUGIH ZAHTEVA ZA ISPLATU U ELEKTRONSKOM OBLIKU, U SISTEMU ELEKTRONSKIH FAKTURA, KAO I

EVIDENTIRANJE TIH FAKTURA I DRUGIH ZAHTEVA ZA ISPLATU U ELEKTRONSKOM OBLIKU U CENTRALNOM REGISTRU FAKTURA, IZDATIH OD STRANE POVERILACA U KOMERCIJALNIM TRANSAKCIJAMA IZMEĐU JAVNOG SEKTORA I PRIVREDNIH SUBJEKATA, ODNOSNO IZMEĐU SUBJEKATA JAVNOG SEKTORA, U KOJIMA SU SUBJEKTI JAVNOG SEKTORA DUŽNICI.

Odredbe ovog zakona ne primenjuju se na privredne subjekte nad kojima je otvoren postupak stečaja, u skladu sa zakonom kojim se uređuje stečaj, a u komercijalnim transakcijama u kojima su ovi privredni subjekti dužnici.

Član 2.

Pojedini izrazi upotrebljeni u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1) komercijalne transakcije su ugovorene transakcije između subjekata javnog sektora i privrednih subjekata, između privrednih subjekata, odnosno između subjekata javnog sektora, koje se odnose na isporuku dobara, odnosno pružanje usluga uz naknadu, u koje se ubrajaju i građevinski i investicioni radovi, kao i komunalne usluge;

2) javni sektor je deo nacionalne ekonomije koji obuhvata opšti nivo države, u smislu zakona kojim se uređuje budžetski sistem, kao i javna preduzeća;

3) privredni subjekt je privredno društvo i preduzetnik osnovan u skladu sa zakonom kojim se uređuju privredna društva, kao i zadruga i registrovano poljoprivredno gazdinstvo i ostala pravna lica osnovana u skladu sa posebnim zakonom;

~~4) novčana obaveza je iznos ugovorene naknade za isporuku dobara, odnosno pružanje usluga naveden u ugovoru, fakturi ili drugom odgovarajućem zahtevu za isplatu, uključujući direktne troškove nabavke;~~

4) NOVČANA OBAVEZA JE IZNOS UGOVORENE NAKNADE ZA ISPORUKU DOBARA, ODNOSNO PRUŽANJE USLUGA NAVEDEN U UGOVORU, FAKTURI ILI DRUGOM ODGOVARAJUĆEM ZAHTEVU ZA ISPLATU, ODNOSNO U ELEKTRONSKOJ FAKTURI ILI DRUGOM ODGOVARAJUĆEM ZAHTEVU ZA ISPLATU U ELEKTRONSKOM OBLIKU, UKLJUČUJUĆI DIREKTNE TROŠKOVE NABAVKE;

5) faktura, u smislu ovog zakona, je dokument kojim se obračunava naknada za isporuku dobara, odnosno pružanje usluga u komercijalnim transakcijama;

6) privremena ili okončana situacija je dokument kojim se obračunava naknada za izvršene građevinske i investicione radove i u smislu ovog zakona predstavlja odgovarajući zahtev za isplatu;

6a) ELEKTRONSKA FAKTURA, U SMISLU OVOG ZAKONA, JE FAKTURA, PRIVREMENA I OKONČANA SITUACIJA, ILI DRUGI ODGOVARAJUĆI ZAHTEV ZA ISPLATU, SASTAVLJENA KAO ELEKTRONSKI ZAPIS, KOJA TREBA DA SADRŽI POTPIS ILI DRUGU IDENTIFIKACIONU OZNAKU ODGOVORNOG LICA, ODNOSNO LICA OVLAŠĆENOG ZA IZDAVANJE TE FAKTURE, ODNOSNO ELEKTRONSKI POTPIS U SKLADU SA ZAKONOM;

7) neizmirena novčana obaveza u roku je novčana obaveza javnog sektora, odnosno privrednog subjekta koja nije isplaćena poveriocu u ugovorenom ili zakonom predviđenom roku ukoliko ugovorom rok nije predviđen, odnosno ukoliko ugovor nije u pisanoj formi;

8) kamata za neizmirenu novčanu obavezu u roku podrazumeva kamatu na novčanu obavezu koja nije isplaćena u ugovorenom ili zakonom predviđenom roku u visini utvrđenoj zakonom kojim se uređuje zatezna kamata;

9) Centralni registar faktura je sistem (baza podataka) koji uspostavlja i vodi ministarstvo finansija – Uprava za trezor, u kojem se, registruju fakture i drugi zahtevi za isplatu izdati od strane poverilaca u komercijalnim transakcijama između javnog sektora i privrednih subjekata, odnosno između subjekata javnog sektora, u kojima su subjekti javnog sektora dužnici;

10) SISTEM ELEKTRONSKIH FAKTURA JE SISTEM (BAZA PODATAKA) KOJI USPOSTAVLJA I VODI MINISTARSTVO FINANSIJA, U KOJEM SE REGISTRUJU ELEKTRONSKE FAKTURE I PREKO KOJEG SE OD STRANE POVERILACA U KOMERCIJALNIM TRANSAKCIJAMA IZMEĐU JAVNOG SEKTORA I PRIVREDNIH SUBJEKATA, ODNOSNO IZMEĐU SUBJEKATA JAVNOG SEKTORA, U KOJIMA SU SUBJEKTI JAVNOG SEKTORA DUŽNICI, DOSTAVLJAJU DUŽNICIMA ELEKTRONSKE FAKTURE;

11) U CENTRALNOM REGISTRU FAKTURA KOJI USPOSTAVLJA I VODI MINISTARSTVO FINANSIJA – UPRAVA ZA TREZOR, EVIDENTIRAJU SE ELEKTRONSKE FAKTURE IZDATE OD STRANE POVERILACA U KOMERCIJALNIM TRANSAKCIJAMA IZMEĐU JAVNOG SEKTORA I PRIVREDNIH SUBJEKATA, ODNOSNO IZMEĐU SUBJEKATA JAVNOG SEKTORA, U KOJIMA SU SUBJEKTI JAVNOG SEKTORA DUŽNICI, PO USPOSTAVLJANJU TEHNIČKO-TEHNOLOŠKIH USLOVA, A OBAVEZNO OD 1. JULA 2021. GODINE, NA OSNOVU PODATAKA DOBIJENIH IZ SISTEMA ELEKTRONSKIH FAKTURA.

Član 3.

Ugovorom između privrednih subjekata ne može se predvideti rok za izmirenje novčanih obaveza duži od 60 dana.

Ako ugovorom između privrednih subjekata iz stava 1. ovog člana nije ugovoren rok za izmirenje novčanih obaveza ili ukoliko ne postoji pisani ugovor, ili ukoliko je ugovoren duži rok od propisanog u stavu 1. ovog člana, dužnik je dužan da bez prethodne opomene izmiri novčanu obavezu u roku od najkasnije 60 dana.

Rok za izmirenje novčanih obaveza iz st. ~~4, 2. i 4-1~~, 2. i 5. ovog člana počinje da teče prvog narednog dana:

1) od dana kada je dužnik primio fakturu, odnosno drugi zahtev za plaćanje od poverioca koji je ispunio svoju ugovorenu obavezu; ili

2) od dana kada je poverilac ispunio svoju obavezu, ukoliko nije moguće utvrditi dan prijema fakture ili drugog odgovarajućeg zahteva za isplatu, ili ako je dužnik primio fakturu ili drugi odgovarajući zahtev za isplatu pre nego što je poverilac ispunio svoju ugovorenu obavezu; ili

3) od dana isteka roka za pregled predmeta obaveze, ako je ugovorom ili zakonom predviđen određeni rok za takav pregled, a dužnik je primio fakturu ili drugi odgovarajući zahtev za isplatu pre isteka tog roka, u skladu sa ugovorom; rok za pregled predmeta obaveza ne može biti duži od 30 dana od dana prijema robe ili izvršene usluge, izuzev ako je u izuzetno opravdanim slučajevima ugovoren duži rok-;

4) OD DANA REGISTROVANJA ELEKTRONSKE FAKTURE U SISTEMU ELEKTRONSKIH FAKTURA, KADA SE SMATRA DA JE DUŽNIK PRIMIO ELEKTRONSKU FAKTURU, OD STRANE POVERIOCA KOJI JE ISPUNIO SVOJU UGOVORENU OBAVEZU.

AKO JE DOSTAVA ELEKTRONSKE FAKTURE IZVRŠENA NA DAN U KOME SUBJEKAT JAVNOG SEKTORA NE RADI, ELEKTRONSKA FAKTURA SE SMATRA DOSTAVLJENOM PRVOG NAREDNOG RADNOG DANA.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, ugovorom između privrednih subjekata može se predvideti duži rok od 60 dana ukoliko ugovorene obaveze zahtevaju isplatu u ratama za isporučenu robu, odnosno pružene usluge, ali taj rok ne može da bude duži od 90 dana.

Ako je ugovorom između privrednih subjekata ugovoren rok iz stava 4. ovog člana, najmanje 50% novčane obaveze mora biti isplaćeno zaključno sa istekom polovine tako ugovorenog roka, a ostatak novčane obaveze do isteka tog roka.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, ugovorom između privrednih subjekata može se predvideti duži rok od 60 dana, uz obavezu da dužnik, odnosno primalac isporučenih dobara, odnosno pruženih usluga, obezbedi plaćanje u ugovorenom roku predajom poveriocu bankarske garancije koja sadrži klauzule: "neopoziva",

"bezuslovna", "naplativa na prvi poziv bez prigovora" ili avalirane menice od strane banke kao oblik obezbeđenja za naplatu duga.

Izuzetno od st. 1, 2. i 4. 1, 2. I 5. ovog člana, ugovorom između registrovanog poljoprivrednog gazdinstva ili zemljičarske zadruge i drugog privrednog subjekta, kada je dužnik registrovano poljoprivredno gazdinstvo ili zemljičarska zadruga mogu se ugovoriti duži rokovi u slučajevima nabavke repromaterijala za obavljanje osnovne delatnosti, i to za semenski i sadni materijal, zaštitna sredstva i đubrivo.

ČLAN 4V

POVERIOCI SU DUŽNI DA ELEKTRONSKE FAKTURE, U KOMERCIJALNIM TRANSAKCIJAMA U KOJIMA SU SUBJEKTI JAVNOG SEKTORA DUŽNICI, REGISTRUJU U SISTEMU ELEKTRONSKIH FAKTURA.

DANOM REGISTROVANJA ELEKTRONSKIH FAKTURA SMATRA SE DA SU TE FAKTURE DOSTAVLJENE DUŽNIKU.

NA OSNOVU PODATAKA IZ SISTEMA ELEKTRONSKIH FAKTURA, CENTRALNI REGISTAR FAKTURA EVIDENTIRA ELEKTRONSKE FAKTURE IZDATE OD STRANE POVERILACA U KOMERCIJALNIM TRANSAKCIJAMA IZMEĐU JAVNOG SEKTORA I PRIVREDNIH SUBJEKATA, ODNOSNO IZMEĐU SUBJEKATA JAVNOG SEKTORA, U KOJIMA SU SUBJEKTI JAVNOG SEKTORA DUŽNICI, I DODELJUJE TOJ FAKTURI JEDINSTVENI IDENTIFIKACIONI BROJ.

MINISTAR NADLEŽAN ZA POSLOVE FINANSIJA BLIŽE UREĐUJE NAČIN I POSTUPAK REGISTROVANJA I EVIDENTIRANJA, KAO I DOSTAVLJANJE, PROSLEDIVANJE I FORMAT ELEKTRONSKIH FAKTURA.

ČLAN 4G

DUŽNICI VRŠE PROVERU DOSTAVLJENIH ELEKTRONSKIH FAKTURA PRISTUPOM SISTEMU ELEKTRONSKIH FAKTURA, I U ROKU OD OSAM DANA POTVRĐUJU PRIHVATANJE, ODNOSNO ODBIJAJU ELEKTRONSKU FAKTURU.

UKOLIKO DUŽNIK NE PRIHVATI NITI ODBIJE ELEKTRONSKU FAKTURU, TA ELEKTRONSKA FAKTURA SE PO ISTEKU ROKA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA SMATRA PRIHVAĆENOM.

DUŽNICI IZMIRUJU NOVČANE OBAVEZE PO ELEKTRONSKIM FAKTURAMA IZ ČLANA 4V OVOG ZAKONA SAMO AKO SU ONE REGISTROVANE I DOSTAVLJENE PREKO SISTEMA ELEKTRONSKIH FAKTURA.

MINISTAR NADLEŽAN ZA POSLOVE FINANSIJA BLIŽE UREĐUJE NAČIN, POSTUPAK I DRUGA PITANJA U VEZI SA PRIHVATANJEM I ODBIJANJEM ELEKTRONSKIH FAKTURA IZ OVOG ČLANA.

Član 8.

Nadzor nad sprovođenjem ovog zakona između javnog sektora i privrednih subjekata, u komercijalnim transakcijama u kojima su subjekti javnog sektora dužnici, kao i između subjekata javnog sektora, vrši Ministarstvo finansija - Odeljenje za budžetsku inspekciju (u daljem tekstu: Odeljenje za budžetsku inspekciju).

U cilju sprovođenja nadzora iz stava 1. ovog člana, Odeljenje za budžetsku inspekciju preuzima podatke o neizmirenim obavezama javnih preduzeća iz informacionog sistema Uprave za trezor.

Budžetska inspekcija ima pristup svim podacima IZ SISTEMA ELEKTRONSKIH FAKTURA I centralnog registra faktura potrebnim za sprovođenje nadzora iz stava 1. ovog člana, kao i za obavljanje ostalih zakonom utvrđenih funkcija inspeksijske kontrole.

Ministar nadležan za poslove finansija posebnim aktima bliže uređuje način i postupak vršenja nadzora iz stava 1. ovog člana, kao i način i postupak preuzimanja podataka iz stava 2. ovog člana.

Član 12.

Novčanom kaznom od 100.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice, odnosno privredni subjekt ili subjekt javnog sektora, koji ne izmiri novčane obaveze u rokovima utvrđenim ovim zakonom (čl. 3. i 4. ovog zakona).

Novčanom kaznom od 10.000 do 500.000 dinara kazniće se za prekršaj preduzetnik koji ne izmiri novčane obaveze u rokovima utvrđenim ovim zakonom (čl. 3. i 4. ovog zakona).

Novčanom kaznom od 10.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj fizičko lice koje je nosilac poljoprivrednog gazdinstva u smislu zakona kojim se uređuje poljoprivreda i ruralni razvoj, a koje ne izmiri novčane obaveze u rokovima utvrđenim ovim zakonom (čl. 3. i 4. ovog zakona).

Novčanom kaznom od 5.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj odgovorno lice u javnom sektoru, ukoliko subjekt javnog sektora kojim rukovodi ne izmiri novčane obaveze u rokovima utvrđenim u članu 4. ovog zakona.

Novčanom kaznom od 5.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj zastupnik privrednog društva, zadruga i ostalih pravnih lica osnovanih u skladu sa posebnim zakonom, ukoliko ta pravna lica ne izmire novčane obaveze u rokovima utvrđenim u čl. 3. i 4. ovog zakona.

Novčanom kaznom od 100.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj pravno lice, odnosno privredni subjekt ili subjekt javnog sektora, ako ne registruje izdate fakture i druge zahteve za isplatu u centralnom registru faktura (član 4a ovog zakona).

Novčanom kaznom od 5.000 do 150.000 dinara kazniće se za prekršaj odgovorno lice u javnom sektoru, ukoliko subjekt javnog sektora kojim rukovodi izmiri novčanu obavezu po fakturi i drugom zahtevu za isplatu, koji nisu registrovani u centralnom registru faktura (član 4b ovog zakona).

NOVČANOM KAZNOM OD 100.000 DO 2.000.000 DINARA KAZNIĆE SE ZA PREKRŠAJ PRAVNO LICE, ODNOSNO PRIVREDNI SUBJEKT ILI SUBJEKT JAVNOG SEKTORA, OSIM REPUBLIKE SRBIJE, TERITORIJSKIH AUTONOMIJA I JEDINICA LOKALNE SAMOUPRAVE I NJIHOVIH ORGANA, AKO NE REGISTRUJE IZDATE ELEKTRONSKE FAKTURE, U KOMERCIJALNIM TRANSAKCIJAMA U KOJIMA SU SUBJEKTI JAVNOG SEKTORA DUŽNICI, U SISTEMU ELEKTRONSKIH FAKTURA (ČLAN 4V OVOG ZAKONA).

NOVČANOM KAZNOM OD 5.000 DO 150.000 DINARA KAZNIĆE SE ZA PREKRŠAJ ODGOVORNO LICE U JAVNOM SEKTORU, UKOLIKO SUBJEKT JAVNOG SEKTORA KOJIM RUKOVODI IZMIRI NOVČANU OBAVEZU PO ELEKTRONSKOJ FAKTURI, U KOMERCIJALNIM TRANSAKCIJAMA U KOJIMA SU SUBJEKTI JAVNOG SEKTORA DUŽNICI, KOJA NIJE REGISTROVANA I DOSTAVLJENA PREKO SISTEMA ELEKTRONSKIH FAKTURA (ČLAN 4G OVOG ZAKONA).

Odgovorno lice iz st. 4. i 7. 4, 7. i 9. ovog člana je ministar za ministarstvo, nadležni pokrajinski sekretar za pokrajinski sekretarijat, gradonačelnik za grad, predsednik opštine za opštinu, direktor za javno preduzeće, odnosno rukovodilac drugog subjekta javnog sektora.

SAMOSTALNE ODREDBE PREDLOGA ZAKONA

ČLAN 7.

PROPISE IZ ČLANA 4. OVOG ZAKONA (NOVODODATI ČL. 4V STAV 4. I 4G STAV 4) MINISTAR NADLEŽAN ZA POSLOVE FINANSIJA DONEĆE U ROKU OD 180 DANA OD DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA.

ČLAN 8.

ODREDBE OVOG ZAKONA KOJE SE ODNOSU NA REGISTROVANJE I DOSTAVLJANJE ELEKTRONSKIH FAKTURA PRIMENJIVAĆE SE NA ELEKTRONSKE FAKTURE IZDATE OD STRANE POVERILACA U KOMERCIJALNIM TRANSAKCIJAMA IZMEĐU JAVNOG SEKTORA I PRIVREDNIH SUBJEKATA, ODNOSNO IZMEĐU SUBJEKATA JAVNOG SEKTORA, U KOJIMA SU DUŽNICI SUBJEKTI JAVNOG SEKTORA, KOJI PLAĆANJA VRŠE PREKO RAČUNA KOJI SE VODE KOD UPRAVE ZA TREZOR, PO USPOSTAVLJANJU TEHNIČKO-TEHNOLOŠKIH USLOVA, A OBAVEZNO OD 1. JULA 2021. GODINE.

ODREDBE ČLANA 2. TAČKA 9), ČLANA 4A ST. 1-4, 4B I ČLANA 12. ST. 6. I 7. ZAKONA O ROKOVIMA IZMIRENJA NOVČANIH OBAVEZA U KOMERCIJALNIM TRANSAKCIJAMA („SLUŽBENI GLASNIK RS”, BR. 119/12, 68/15 I 113/17), PRESTAJU DA VAŽE 30. JUNA 2021. GODINE.

NA ELEKTRONSKE FAKTURE, IZDATE OD STRANE POVERILACA U KOMERCIJALNIM TRANSAKCIJAMA IZMEĐU JAVNOG SEKTORA I PRIVREDNIH SUBJEKATA, ODNOSNO IZMEĐU SUBJEKATA JAVNOG SEKTORA, U KOJIMA SU DUŽNICI OSTALI SUBJEKTI JAVNOG SEKTORA, KOJI PLAĆANJA VRŠE PREKO RAČUNA KOJI SE VODE KOD BANAKA, ODREDBE OVOG ZAKONA KOJE SE ODNOSU NA REGISTROVANJE ELEKTRONSKIH FAKTURA I DRUGIH ZAHTEVA ZA ISPLATU U ELEKTRONSKOM OBLIKU, PRIMENJIVAĆE SE PO USPOSTAVLJANJU TEHNIČKO-TEHNOLOŠKIH USLOVA.

ČLAN 9.

OVAJ ZAKON STUPA NA SNAGU OSMOG DANA OD DANA OBJAVLJIVANJA U „SLUŽBENOM GLASNIKU REPUBLIKE SRBIJE”.

VI. ANALIZA EFEKATA ZAKONA

1. Uvod i analiza postojećeg stanja

Važećim Zakonom o rokovima izmirenja novčanih obaveza u komercijalnim transakcijama („Službeni glasnik RS”, br. 119/12, 68/15 i 113/17- u daljem tekstu: Zakon), uspostavljen je centralni registar faktura kao sistem (baza podataka) koji vodi Ministarstvo finansija – Uprava za trezor, u kojem se radi praćenja rokova u kojima se izmiruju obaveze u komercijalnim transakcijama, registruju fakture i drugi zahtevi za isplatu, izdati od strane poverilaca u komercijalnim transakcijama između javnog sektora i privrednih subjekata, odnosno između subjekata javnog sektora, u kojima su subjekti javnog sektora dužnici. Poverioci su dužni da fakturu, odnosno drugi zahtev za plaćanje dostave dužniku u roku od tri dana od dana registracije u centralnom registru faktura.

Predloženim izmenama i dopunama Zakona uvodi se obaveza poverilaca u komercijalnim transakcijama između javnog sektora i privrednih subjekata, odnosno između subjekata javnog sektora, u kojima su subjekti javnog sektora dužnici, da fakture i druge zahteve za plaćanje, registruju u sistem elektronskih faktura, u formi elektronskog zapisa, koji će uspostaviti i voditi Ministarstvo finansija kao bazu podataka. Danom registrovanja u sistemu elektronskih faktura fakture, odnosno drugog zahteva za isplatu u elektronskom obliku, smatralo bi se da je dužniku izvršeno dostavljanje te fakture, odnosno drugog zahteva za plaćanje. Dužnici izmiruju novčane obaveze po elektronskim fakturama i drugima zahtevima za plaćanje u elektronskom obliku nakon provere ispravnosti elektronske fakture ili drugog zahteva za plaćanje u sistemu elektronskih faktura. Predlogom zakona predviđa se da bi, nakon usvajanja predloženih izmena i dopuna Zakona, poverioci mogli i dalje da izdate fakture i druge zahteve za plaćanje registruju u centralnom registru faktura, a po uspostavljanju tehničko – tehnoloških uslova, mogu umesto toga izdavati elektronske fakture i druge zahteve za plaćanje u elektronskom obliku, tako što će ih registrovati u sistemu elektronskih faktura, i to zaključno sa 30. junom 2021. godine.

Počev od 1. jula 2021. godine, poverioci više ne bi registrovali fakture u centralnom registru faktura već bi bili u obavezi da isključivo izdaju elektronske fakture i druge zahteve za plaćanje u elektronskom obliku, tako što će ih registrovati u sistemu elektronskih faktura.

Propisivanje obaveze registrovanja fakture i drugog zahteva za plaćanje u elektronskom obliku od strane privrednih subjekata i subjekata javnog sektora, kao poverilaca, dužniku koji je subjekt javnog sektora, u sistemu elektronskih faktura, predstavlja dalji korak koji Vlada preduzima u cilju realizacije procesa digitalizacije u Republici Srbiji i praćenja evropskih i svetskih trendova u poslovanju, koji su započeti donošenjem propisa kojima se reguliše elektronsko poslovanje.

Vlada je donetim Nacionalnim programom za suzbijanje sive ekonomije, u okviru Akcionog plana za sprovođenje Nacionalnog programa za suzbijanje sive ekonomije za period 2019-2020. godine, merom 2.3 E-fakture – Uvođenje sistema elektronske razmene faktura utvrdila pojedinačne korake u realizaciji te mere, kojima je predviđeno da se uvođenje sistema elektronske razmene faktura sprovede u dve faze, tako što je u prvoj fazi realizacija izdavanja elektronske fakture kada je dužnik subjekt javnog sektora, dok je u drugoj fazi realizacija izdavanja elektronske fakture privrede ka privredi.

Predloženim izmenama Zakona upravo se uvodi obaveza poverilaca, kako subjekata javnog sektora, tako i privrednih subjekata da dužniku koji je subjekat javnog sektora, dostavljaju fakturu ili drugi zahtev za isplatu u elektronskom obliku, i to kroz njegovo registrovanje u sistemu elektronskih faktura koji uspostavlja i vodi Ministarstvo finansija.

2. Informacije o rezultatima provedene analize efekata

Propisivanje obaveze poveriocima da dužnicima koji su subjekti javnog sektora dostavljaju elektronske fakture, i to registrovanjem kroz sistem elektronskih faktura, kao i propisivanje kaznenih odredaba u slučaju da poverilac koji je privredni subjekt ili subjekt javnog sektora ne registruje izdate fakture i druge zahteve za isplatu u sistemu elektronskih faktura, kao i u slučaju da subjekt javnog sektora izmiri novčanu obavezu po fakturi ili drugom zahtevu za isplatu koji nije registrovan u sistemu elektronskih faktura, jedino je moguće učiniti u formi izmena i dopuna Zakona, zbog čega je donošenje Predloga zakona o izmenama i dopunama Zakona o rokovima izmirenja novčanih obaveza u komercijalnim transakcijama jedini način za normiranje navedenih rešenja.

Ministarstvo finansija je kao predlagač predmetnog zakona procenilo da rešenjima koja bi bila uvedena zakonom neće biti izazvani značajni efekti na fizička lica (zakon se ne primenjuje na fizička lica), pravna lica ili na budžet Republike Srbije, kao ni na organe javne vlasti, te je analiza efekata ovog zakona po svom obimu osnovna ex ante analiza efekata.

Pre svega, propisivanje privrednim subjektima obaveze da od početka primene predloženih zakonskih rešenja – 1. jula 2021. godine, izdaju isključivo elektronske fakture ili druge zahteve za plaćanje u elektronskom obliku, te da se njihovim registrovanjem u sistemu elektronskih faktura smatra da je dužniku izvršeno dostavljanje tog elektronskog računa, ne utiče se dominantno na poslovanje, kako privrednih subjekata, tako i subjekata javnog sektora.

Naime, elektronska faktura predstavlja računovodstvenu ispravu koja ispunjava sve zahteve u pogledu sigurnosti u identitet izdavaoca, integriteta sadržaja (zahtev da sadržaj fakture od trenutka izdavanja nije menjan) i čitljivosti sadržaja fakture. Ispunjenošću zahteva da se obezbedi autentičnost porekla i integritet sadržaja elektronske fakture od trenutka njenog izdavanja do njenog računovodstvenog evidentiranja i tokom perioda čuvanja, štiti se interes kao poverioca, tako i dužnika, što kod izdavanja elektronske fakture predstavlja značajan instrument u borbi protiv prevara.

Navedeno je posebno značajno imajući u vidu da javni sektor predstavlja privrednog pokretača sa velikim udelom privrednih subjekata koji uzimaju učešće u realizaciji privrednih aktivnosti, kada privredni subjekti kao dobavljači javnom sektoru dostavljaju fakture.

Prednosti dostavljanja elektronskih faktura ili drugih zahteva za plaćanje u elektronskom obliku kako za poverioca, tako i za dužnika – subjekta javnog sektora ogleda se, pre svega, u ubrzanju plaćanja, budući da se danom registracije tog dokumenta smatra da je izvršeno dostavljanje dužniku, te od tog dana teku rokovi za plaćanje obaveza propisani u članu 3. Predloga zakona (važećim rešenjem poverilac ima obavezu da fakturu koju je registrovao u centralnom registru faktura u roku od tri dana dostavi dužniku).

Izdavanje elektronskih faktura, takođe, treba da doprinese usaglašenosti sadržaja takve fakture sa propisima, budući da elektronska faktura treba da sadrži sve elemente koji su kao obavezni propisani u članu 42. stav 4. Zakona o porezu na dodatu vrednost. Važeće rešenje predviđa registrowanje samo podataka koji se odnose na poverioca, dužnika, predmet i rok plaćanja.

Izdavanje i registracija elektronske fakture u sistemu elektronskih faktura pretpostavlja momentalno evidentiranje, čime se smanjuje mogućnost grešaka, predstavlja uštedu u vremenu potrebnom za ručno knjiženje, te omogućava jednostavnije usaglašavanje potraživanja i obaveza između poverioca i dužnika.

Isplativost izdavanja elektrone fakture najviše se ogleda u uštedama rashoda za angažovanje zaposlenih, zamena papirnog formata elektronskim ima za rezultat uštedu u štampanju materijala, plaćanju poštanskih troškova i čuvanju podataka.

Registrowanjem elektronskih faktura i drugih zahteva za plaćanje u elektronskom obliku u sistemu elektronskih faktura doprinosi se transparentnosti rada kako subjekata javnog sektora, tako i privrednih subjekata, smanjuje se mogućnost pojave neregistrovanih transakcija, kao i korupcije, što je takođe od značaja za suzbijanje sive ekonomije, a sve u skladu sa Nacionalnim programom za suzbijanje sive ekonomije i Akcionim planom za sprovođenje Nacionalnog programa za suzbijanje sive ekonomije za period 2019-2020. godine.

Napominjemo da je Odbora za privredu i finansije Vlade, doneo Zaključak kojim se prihvata predlog Ministarstva finansija da nije potrebno sprovesti javnu raspravu o Nacrtu zakona o izmenama i dopunama Zakona o rokovima izmirenja novčanih obaveza u komercijalnim transakcijama. Prihvaćen je stav da privredni subjekti i subjekti javnog sektora, kao poverioci u komercijalnim transakcijama sa subjektima javnog sektora, kao dužnicima u tim transakcijama, saglasno odredbama Zakona o izmenama i dopunama Zakona o rokovima izmirenja novčanih obaveza u komercijalnim transakcijama („Službeni glasnik RS”, broj 113/17), od početka primene centralnog registra faktura (1. marta 2018. godine) izdate fakture i druge zahteve za isplatu registruju u centralnom registru faktura, a da bi predloženim rešenjima iz Nacrta zakona isti subjekti dostavljali fakture i druge zahteve za plaćanja iz komercijalnih transakcija, samo u drugoj formi, tj. umesto u papirnom obliku, dostavljanje bi se vršilo u elektronskom formatu.

3. Informacije o sprovedenim konsultacijama

U toku izrade Nacrta zakona o izmenama i dopunama Zakona o rokovima izmirenja novčanih obaveza u komercijalnim transakcijama nisu vršene konsultacije sa zainteresovanim stranama i ciljnim grupama, imajući u vidu sledeće: predmet uređenja ne predstavlja materiju koja se uređuje sistemskim zakonom, kao i da se predloženim izmenama i dopunama Zakona o rokovima izmirenja novčanih obaveza u komercijalnim transakcijama bitno ne menjaju rešenja iz postojećeg zakona, već upravo unapređuje primena zakona u svim njegovim bitnim aspektima.

OBRAZAC IZJAVE O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Ovlašćeni predlagač - Vlada
Obrađivač -MINISTARSTVO FINANSIJA
2. Naziv propisa – PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ROKOVIMA IZMIRENJA NOVČANIH OBAVEZA U KOMERCIJALNIM TRANSAKCIJAMA
3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane, i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum):   NE USKLAĐUJE SE

- a) Odredba Sporazuma koja se odnosi na normativnu sadržinu propisa,
- b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma,
- v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,
- g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma,
- d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije: NE USKLAĐUJE SE

- a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,
- b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,
- v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima,
- g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,
- d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.

5. Ukoliko ne postoje odgovarajuće nadležnosti Evropske unije u materiji koju reguliše propis, i/ili ne postoje odgovarajući sekundarni izvori prava Evropske unije sa kojima je potrebno obezbediti usklađenost, potrebno je obrazložiti tu činjenicu. U ovom slučaju, nije potrebno popunjavati Tabelu usklađenosti propisa. Tabelu usklađenosti nije potrebno popunjavati i ukoliko se domaćim propisom ne vrši prenos odredbi sekundarnog izvora prava Evropske unije već se isključivo vrši primena ili sprovođenje nekog zahteva koji proizilazi iz odredbe sekundarnog izvora prava (npr. Predlogom odluke o izradi strateške procene uticaja biće sprovedena obaveza iz člana 4. Direktive 2001/42/EZ, ali se ne vrši i prenos te odredbe direktive).

NE POSTOJE PROPISI SA KOJIMA JE POTREBNO OBEZBEDITI
USKLAĐENOST

6. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

GORE NAVEDENI IZVORI PRAVA NISU ZVANIČNO PREVEDENI NA
SRPSKI JEZIK.

7. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

NE

8. Saradnja sa Evropskom unijom i učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti.

PREDLOG ZAKONA NIJE BIO PREDMET KONSULTACIJA SA
EVROPSKOM KOMISIJOM.